N°. 2682 **1856.**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 22 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 Februarij.

Wij lezen in de redevoering van den heer Groen van Prinsterer, in de Tweede Kamer gehouden tot aanbeveling van het gisteren door ons besproken adres, eene uitnoodiging in den vorm eener waarschuwing en bedreiging tot de Katholieken gerigt. Wij hebben daarop een en ander aan te merken. Intusschen, de woordvoerder der bewegingspartij heeft niet de Katholieken alléén met zijne vermaning bedeeld, die wel iets heeft van een deurwaarders-exploit. Alvorens ons de bedreigde parate exekútie in de verte te laten zien, had hij de roede als boven het hoofd der Protestanten van de andere kerkelijke en onkerkelijke rigtingen opgeheven vertoond.

Tot de Protestanten heeft de heer Groen gezegd:

»Ik veróorloof mij ... eene waarschuwing. Indien Protestanten van eene andere kerkelijke of onkerkelijke rigting, omdat het voorbeeld van zoogenaamde orthodoxen uitgaat, wegens orthodoxophobie vergeten, wat zij aan het geloof, dat zij belijden, verpligt zijn, dan zal even daardoor de invloed, dien zij vreezen, worden verhoogd en hetgeen door velen genoemd zal worden *verraad aan het protestantisme gepleegd* hun, ook uit dit oogpunt, duur te staan komen." In goed en rond hollandsch, waarvan de parlementaire doekjes zijn afgeworpen, wil dat zeggen: Al de Protestanten, die met ons in de beweging niet meêgaan, zullen als *verraders van het protestantismus* gebrandmerkt en dat *verraad* zal hun betaald gezet worden.

Tot de Katholieken heeft de heer Groen gezegd:

»Even als op het lager onderwijs kan zijn een middel tot bevrediging, zij kan ook het tegenovergestelde zijn; en daarom konstateer ik, »dat de onderwijs-quæstie" alleen door gewijzigde houding dergenen, die in de hoofd-gedachte vroeger met ons eensgezind waren, maar dan ook voorzeker bij uitnemendheid, dit vraagstuk tot een protestantsch vraagstuk zou worden gemaakt." Met andere woorden, de heer Groen verklaart ons dat, zoo wij hem in de beweging niet volgen, de onderwijs-quæstie uitsluitend in protestantschen zin zal worden beslist tegen de Katholieken.

Wij hebben beide deze waarschuwingen aangehaald om te doen zien, dat de quæstie ll. Zaturdag in de Kamer met allen ernst door den heer Groen is opgezet. Maar men weet ook met welken uitslag. De heer Groen heeft voor zijn voorstel buiten zijne eigene stem acht stemmen kunnen winnen, bij zijne vrienden en bij de vrienden van den *Nieuwsbode*.

De heer Groen, van de Katholieken gewagende, spreekt van eene »gewijzigde houding." Dit is louter een anti-revolutionnair verzinsel. De vrienden hebben de taktiek, om alle groote quæstiën als hun bijzonder eigendom te doen voorkomen. Dat moest vooral zoo zijn met de onderwijs-quæstie, die hun stokpaard is geworden. Voorzeker behoort de heer Groen van Prinsterer onder de oudste verdedigers van het christelijk onderwijs. Maar hij is niet de oudste. De Katholieken zijn hem voorgegaan. Intusschen, hij heeft volgens de gebruikelijke manier niet nagelaten te beproeven die aangelegenheid tot de zijne te maken, in de verwachting dat de Katholieken zich op het sleeptouw zouden laten nemen. Toen de zaak tusschen den *Nederlander* en ons besproken werd, hebben wij een programma gesteld, dat eerst door den *Nederlander* werd aangenomen; maar later door een toevoegsel is verzwakt geworden. Van dat oogenblik af hebben wij een wantrouwen opgevat, dat sinds met elken dag is vermeerderd.

Ons programma was en is nog op dit oogenblik dit:

1°. Vrijheid van onderwijs; en die vrijheid niet belemmerd door eene dusdanige inrigting van het Staatsonderwijs, dat het vrije onderwijs onmogelijk wordt gemaakt.

2°. In het Staats-onderwijs:

Afzonderlijke scholen voor de verschillende gezindten, waar het mogelijk is.

Waar het niet mogelijk is, en de gemengde school behouden worden, een onderwijs dat voor geene gezindheid aanstootelijk is.

[illegible] gedachten, dat ieder ingezeten zich met deze beginselen kon vereenigen en verwachtten zulks bepaaldelijk van de anti-revolutionnairen. Wij vergisten ons het meest in degenen, waarop wij het meest hadden gerekend. Want na aanvankelijk zich met ons programma vereenigd te hebben, voegde de *Nederlander*, dat is de heer Groen, daaraan weldra een vierde artikel toe, dat voor ons onaannemelijk is en steeds blijven zal, en waardoor tusschen ons en hem alle zamenwerking onmogelijk werd gemaakt. Dit vierde artikel vraagt niet meer of minder, dan dat, ten believe van de Katholieken, de bijbel en protestantsche geschiedenis niet van de gemengde school zullen worden geweerd. Hetgeen zooveel gezegd is, als dat de gemengde Staats-school protestantsch moet zijn. Wil men het bewijs van deze interpretatie? Men vindt het in het adres en in de redevoering van den heer Groen. Daar wordt zelfs voor de uitsluitend protestantsche scholen geen onderwijs in de godsdienst gevorderd; maar slechts bijbellezing en protestantsche geschiedenis. Beide schijnen voldoende te zijn om eene protestantsche school christelijk te maken, zonder dat er van andere protestantsche geloofs-waarheden spraak is dan van de boosheid der Katholieke Kerk.

Het is intusschen een heel nieuw verschijnsel, dat de orthodoxen hunne geloofs-waarheden onder de stoelen en banken hunner bedehuizen verbergen, en zelfs van de godheid van Christus geen melding maken in eene zoo gewigtige aangelegenheid als het lager onderwijs is. Hoe is die groote geloofsijver voor Christus' godheid zoo plotseling bedaard? Wanneer men in het besproken adres ziet hoe de warmste en hevigste voorvechters van het orthodoxismus de hand toesteken aan verklaarde rationalisten, en om aan dezen te believen het niet durven wagen Christus' godheid te belijden ter plaatse waar voor het Christendom het woord wordt gevoerd; dan komt men tot het vermoeden, dat het om iets anders te doen is dan om hetgeen men voorgeeft.

Is dit niet werkelijk het geval?

Het is jaar en dag geleden, dat door den *Nederlander* gezegd werd: »een ministerie, dat niet wil heen gaan, blijft lang." Het was tegen dit ministerie dat het verwijt gerigt werd. En dewijl dit ministerie nu nog is en blijft, zoo is bij sommigen de behoefte ontstaan om het omver te werpen.

Eenige heerschzuchtigen — daaronder behoort niet de heer Groen; aan zijne bekende onbaatzuchtigheid moet hulde worden gebragt — eenige heerschzuchtigen hebben begrepen, dat dit ministerie te lang bleef, en verdwijnen moet om plaats voor hen te maken. Het zijn behoudslieden, die de revolutionnaire politiek van *ôte toi de là que je m'y mette* in praktijk brengen. En het is zeer opmerkelijk, dat onze zoogenaamde behoudslieden ten allen tijde door *revolutionnaire* middelen naar hun doel gestreefd hebben. Alzoo ook nu. De *Nieuwsbode* werd aangekocht, om de godsdienstige quæstie, in Nederland de eenige prikkelbare, op te zweepen. Het ministerie werd aangevallen, omdat het niet protestantsch genoeg was. Onze lezers weten, welke polemiek daar tegen de Katholieken werd gevoerd. De Protestanten spraken er schande van. Intusschen, men ging zijn weg. De geheime genootschappen met hunne organen werden te hulp geroepen, en een kreet van verwerping ging uit over het ministerie. Het moest en zou vallen bij de diskussie op de begrooting. Aldus profeteerden de *Nieuwsbode* en het *Zondagsblad*. Dit laatste evenwel zag al spoedig in, dat het een valschen pas had gemaakt; het kwam tot bedaren en tot erkenning, dat er tijd zou noodig zijn, om het ministerie ten val te krijgen. Met der daad, de beraadslagingen begonnen; en de berg baarde eene muis. Er was niemand die het woord opnam voor den *Nieuwsbode* en konsorten, zelfs niet zijn patroon, de heer de Brauw, die tot aan het slot der zitting in verlegenheid zat, hoe hij op de meest geschikte wijze de redevoering zou te pas brengen, die hem in den rokzak op het hart lag. Er viel niemand, en de aanval tegen 't ministerie bezorgde slechts aan den heer van Hall de gelegenheid, om eene geduchte les aan de heeren Groen en de Brauw te geven.

De veldtogt was mislukt eer hij begonnen was. Maar daarom werd hij niet opgegeven, zoomin als het doel daarvan, dat men, om het geliefkoosd woord van het *Zondagsblad* te gebruiken »goed in het oog heeft gevat."

Dat doel is de val van 't ministerie, om het te vervangen door lieden, die zich zeer bescheidelijk mannen in protestantschen zin noemen, en eigenlijk eerzuchtigen zijn, die alles wat Vorst en Vaderland dierbaar is, wagen ter bevrediging van hunne zelfzucht en te dien einde op de gevaarlijkste volkshartstogten spekuleeren.

Een petitionnement aan den Koning werd door een paar organen aanbevolen. Men weet hoe en waarom dat afsprong. Het *Goudsch Kronijkske* heeft dat verhaald. En, om de waarheid te zeggen, 't was dan ook wat al te brutaal, zoo maar den Koning in zijn regt te treden.

Men heeft dus eene betere gelegenheid afgewacht, eene gelegenheid die zich spoedig moest aanbieden; daar het wets-ontwerp tot regeling van het lager onderwijs in aantogt was; en de heer Groen, altijd bereid om het ministerie, dat hij zegt te ondersteunen, af te breken, had bereids den heer van Rheenen daarover den pols gevoeld. Men wist dien ten gevolge, dat de bepalingen omtrent de godsdienstige vorming der jeugd geene leerstellig-christelijke toelieten.

Dat wets-ontwerp kwam. En wat zien we nu gebeuren? Aanstonds is de *Nieuwsbode* met den ganschen aanhang der heethoofdige organen in beweging om een petitionnement te provoceeren tot den val van 't ministerie. De orthodoxen, om te verhoeden dat het plan niet bedorven wordt, geven daaraan een parlementaire kleur en hun adres komt in de wereld het eerst van allen en cirkuleert door 't gansche land, aanbevolen door *Waakzaamheid*, *Nieuwsbode* en tutti quanti rumoer-zuchtigen, die in troebel water hopen te visschen.

De quæstie staat dan niet eenvoudig: wilt gij een christelijk onderwijs? Maar daar naast staat de andere quæstie: het ministerie moet plaats maken voor een ministerie in een protestantschen, dat is, in een aan de Katholieken vijandigen zin.

En wat antwoord kunnen wij nu aan den heer Groen geven, als hij onze medewerking inroept ter gelegenheid van het door hem in bescherming genomen adres?

Kunnen wij medewerken tot vestiging van een onderwijs in de gemengde scholen, waarvan de bijbel noch de historie mag worden geweerd, ook als beiden »naauw verwant aan de protestantsche kerk" worden gemaakt?

Kunnen wij medewerken tot omverwerping van dit ministerie, als men ons vooraf heeft gewaarschuwd, dat dit ministerie moet worden vervangen door mannen, die ons bepaaldelijk vijandig zullen moeten zijn, en wier organen ons vooruit reeds hebben uitgescholden voor *meineedigen*, *landverraders*, *Koning- en Oranje-haters*, en ons als zoodanig beloven te behandelen?

Men gelieft ons gewoonlijk, waarschijnlijk om de Protestanten vrees tegen ons in te boezemen, af te schilderen als zeer bekwaam en zeer behendig. En met al onze behendigheid zouden wij onnoozel genoeg zijn om den kuil niet te zien, dien men onder onze oogen voor onze voeten graaft!

De heer Groen maakt, in zijne redevoering, den Katholieken hunne gewijzigde houding tot een verwijt. Niet onze houding maar de zijne is gewijzigd. Wat zullen wij van hem zeggen, die zoo lange jaren heeft gestreden; opdat het godsdienstig onderwijs op de lagere scholen *christelijk-leerstellig* zoude zijn, en die thans geene gezindheids-scholen, geen onderwijs in de godsdienst op de school verlangt, en een adres, van den bloesem van het orthodoxisme afkomstig aanbeveelt, waarin zoo weinig spraak is van leerstellig Christendom, dat er zelfs Christus' godheid wordt verzwegen, en elk rationalist zijn naam er onder plaatsen kan?

Gaat die veranderde houding niet te ver? Wij gelooven dat men daarin bij de orthodoxen slechts eene behendigheid zien zal. De behendigheid gaat te ver, als men zijne geloofsbelijdenis, waarvoor men strijdt en waarom het te doen is, voor den vijand, het rationalismus, opoffert.

Is die opoffering gemeend? Onmogelijk. [illegible] het doel daarvan? Geen, ander dan [illegible] mogelijk uit te breiden. Heeft zij [illegible] heeft zij 't ministerie doen vallen, dan zal men het

leerstellig Christendom in de wet trachten in te voeren, [illegible] niet gaat, het ten minste ter sluik op de protestantsche scholen trachten binnen te smokkelen. De Protestanten-zelven moeten weten wat zij daaromtrent te doen hebben. Het is hunne zaak. Maar wat ons betreft, wij zijn volstrekt niet geneigd ons te laten gebruiken in zulke onedele en ellendige, en wij zeggen 't met volle overtuiging, zoo rampzalige als plompe opgezette intrigues.

Wij geven het gaarne gewonnen aan ieder die beweert, dat het toch wel eenigzins vervelend is, van zoo veel ellendigs en nietswaardigs, als de zoogenaamde protestantsche pers oplevert, kennis te moeten nemen. 't Is alle dagen weer aan dezelfde beuzelpraat, dezelfde laster, dezelfde opruijende taal. Dat men er toch maar van zweeg! Wat zullen, trouwens, al die ophitsingen uitwerken? De loop der dingen zal er niet door verstoord worden. Die wordt door andere gebeurtenissen van vrij wat meer gewigt beheerscht. Op die gebeurtenissen is de aandacht van den ernstigen waarnemer geheel gevestigd, en hij heeft niet gaarne dat zij er van wordt afgeleid.

Er zijn er die zoo spreken. En wat hun beweeren betreft, dat wat hun van de voortbrengselen der protestantsche pers onder de oogen komt ergerlijk is, doch vervelend tevens — wij hebben daar niets tegen in te brengen. Aan wien zeggen zij het, dat het eene *corvée* is, waar niets bijna bij te vergelijken is, een oog te moeten slaan in den *Nieuwsbode* of de *Fakkel*, in het *Kronijkske* of *Tielsche Weekblad*, in de *Kerkelijke* of in de *Amersfoortsche Courant* en in zoo vele andere bladen, als er zich op toeleggen het protestantsche deel der bevolking te misleiden, en dat in onzalig ijvervuur tegen het rustige en ordelievende katholieke deel der Natie te ontsteken? Doch eene *corvée* moge het zijn, die haar doet, verrigt, meenen wij, geen nutteloos werk. Of mag men onkundig blijven van de plannen, die *tegen ons* gesmeed, die nu verworpen, die later gewijzigd en dan toch ten laatste ten uitvoer gebragt worden? Of moet men er maar de oogen voor sluiten, alsof ook wij er geen belang bij hadden, dat door onze tegenstanders de brandstoffen hoog opgestapeld worden, waarbij slechts één vonk behoeft te komen om in lichte laaije vlammen op te gaan? Of moet alles, wat haat en oproer-geest schimpt en lastert en aan alle windstreken uitschreeuwt ter verontrusting en beroering van eene bevooroordeelde menigte, maar onopgemerkt en onweersproken blijven? Wat tegenspraak baat? Niet alles, wij weten het. De laster, al wordt hij beschaamd, is niet tot zwijgen te brengen. Niettemin zal het niet zonder alle gevolg blijven, dat nu en dan de schandelijke taal gereleveerd wordt, welke de protestantsche pers zich geoorloofd mag achten en dat zij nu en dan tegenspraak ontmoet. De fatsoenlijke Protestant, die van hare taal, in onze kolommen kennis neemt, leert inzien, aan welke verguizingen de Katholieken bloot staan en schaamt het zich, dat eene zaak, die hij nog de zijne noemt, om staande te blijven, zulk eene verdediging behoeft. Die te waken heeft voor de instandhouding der openbare rust, kan er uit opmaken, met welke gevaren zij bedreigd wordt en uit de wederspraak der tegenpartij afleiden, dat zij niet slaapt, dat men niet langer met haar handelen kan naar welgevallen, dat hare regten haar heilig zijn en dat zij ze zal weten te verdedigen. Die met ons zijn, eindelijk, vernemen er uit, welk lot ons en onzer gemeenschappelijke zaak wordt toegedacht, terwijl dat juist hunne waakzaamheid scherpt, hunne geestdrift verhoogt en hen stemt tot het nemen der krachtigste verdedigings-maatregelen, waarmeê zij te weerstaan zullen hebben aan den aanval van dezulken die hen »vijanden" noemen en »verraders van Vorst en Vaderland," die tot elken prijs vernederd moeten worden. Dat zijn eenige der voordeelen, aan het gadeslaan der broodtronkenheid van de protestantsche pers verbonden; en wie geeft niet toe dat die voordeelen niet zoo onbeduidend zijn!

Andere gebeurtenissen, 't is waar, zijn het, die bij slot van rekening den loop der dingen bepalen. Het woelen van eenige warhoofden zal dien op den duur niet beheerschen. Wij weten het en wij weten tevens, dat wat zijn moet, zijn zal. Over den eind-uitslag van wat tegen ons gemanoeuvreerd wordt, zijn wij dan ook in geenen deele ongerust. Die het bewustzijn heeft, van de Waarheid en het Regt voor zich te hebben, die is nooit ongerust en voelt zich sterk. Die, daarenboven, geen vreemdeling is op het gebied der dingen, weet, dat op dit oogenblik, minder welligt dan ooit, de Katholieken van Nederland een blijvenden staat van verdrukking te vreezen hebben; wij hebben ons hierover niet nader te verklaren. Dat neemt echter niet weg, dat er zijn, die hun gaarne al de regten zouden ontnemen, welke zij sedert dertig jaren bezeten hebben en wier fanatiek drijven groot nadeel aan het algemeen belang zou kunnen toebrengen. Zijn dezen uitspattingen te voorkomen, dat zou het land ten zegen zijn. Welligt dat dit nog mogelijk is; mogelijk, door hunne plannen aan 't licht te brengen; door te konstateeren, welke taal zij voeren; door nu en dan te protesteeren tegen enkele hunner vuilste beschuldigingen. Op de ordelievende pers rust de pligt zich van die taak te kwijten. Wij vervolgen haar dan ook onverpoosd.

De uitgever der *Amersfoortsche Courant* heeft, onder dagteekening van 16 Febr., ontvangen eene missive van mr. G. J. A. Faber, advokaat te Amsterdam, inhoudende mededeeling, dat hem door het gezelschap »in liefde bloeijende" was verzocht eene plainte tegen hem, uitgever, te formuleren, ter zake der zinsneden in de *Amersfoortsche Courant* n°. 284 »*en zijn de komedianten van dat geld, zoogenaamd den armen ten offer gebragt (we denken hier aan Judas en zijne beurs), tot laat in den nacht op wijn en ververschingen onthaald*," en »*Dat is het werk van de Roomsche priesterschap, bij welke niet de zedelijkheid maar de centen de hoofdzaak zijn.*"

De uitgever heeft daarop aangeboden eene refutatie van de bedoelde zinsnede, mits door een der bestuurderen *qq.* onderteekend, kosteloos in zijn blad op te nemen.

(*Utr. Cour.*)

Uit 's Hage wordt aan de *Groninger Courant* medegedeeld, dat door de afdeelingen der Tweede Kamer benoemd zijn tot rapporteurs omtrent het wets-ontwerp *tot regeling van het lager onderwijs*, de heeren: Thorbecke, Blaupot ten Cate, Bosscha, van der Poel en Heemskerk.

Gisteren namiddag ten 5 ure is er brand ontstaan in twee pakhuizen van den heer Fodor, op het Prinseneiland, waarin steenkolen, gas-koke en granen geborgen waren; beide pakhuizen zijn in drie uren tijds zoodanig geteisterd, dat zij ondanks de werking van acht brandspuiten, ten 8 ure ingestort zijn; de belendende pakhuizen hebben betrekkelijk weinig geleden; de brand is ontstaan door het broeijen van de steenkolen, die waarschijnlijk lang inwendig gesmeuld hebben, zoodat in eens de pakhuizen in lichtelaaije vlam stonden.

Uit Enschede zijn, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, verzonden de volgende adressen *tegen* de door de Regering voorgestelde splitsing van het kiesdistrikt Almelo, als:

van	Oldenzaal	geteekend	door	63	kiezers,
»	Weerselo	»	»	47	»
»	Denekamp	»	»	63	»
»	Borne	»	»	50	»
»	Goor	»	»	26	»
»	Enschede	»	»	99	»
»	Delden	»	»	50	»
»	Lonneker	»	»	112	»
»	Haaksbergen	»	»	53	»
»	Losser	»	»	33	»
»	Hengelo	»	»	40	»

Deze adressen zijn dus reeds geteekend door 636 kiezers, terwijl uit Almelo mede adressen zijn opgezonden met talrijke onderteekeningen voorzien.

Met een verzoek van gelijke strekking als door de aangewezen kiezers is ingezonden aan de Tweede Kamer, hebben zich ook reeds eenige gemeenteraden uit dit distrikt, alsmede de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Enschede tot Z. M. den Koning gewend, en naar wij vernemen, zal dit ook nog, ter bereiking van hetzelfde doel, door eenige leden der staten van Overijssel gedaan worden.

(*Ensched. Cour.*)

Men meldt uit 's Hertogenbosch, dd. 19 Februarij:

»Sedert de laatste twaalf jaar voert het domein tegen de gemeente Drunen voor de arrondissements-regtbank alhier een burgerlijk regtsgeding over den eigendom van weide en woeste gronden, die volgens het beweren der gemeente Drunen door uitgiftbrieven van hertog Jan van Braband in 1321 en 1329 aan dat dorp, ten gebruike van de ingezetenen, zijn geschonken, en die bij vergunning van Philips, hertog van Braband en Koning van Spanje, in 1646 zijn mogen verkocht en verhuurd worden tegen betaling van eene geringe recognitie aan den lande.

»In 1782 beschouwde de raad van state der Vereenigde Nederlanden die gronden als eigendom van het domein en in superficiëel gebruik bij de gemeente te behooren. Aan Drunen werd ¼ van de onzuivere opbrengsten afgeperst, welk ¼ volgens drie opvolgende oktrooijen tot 1819 door de gemeente werd uitbetaald.

»Toen Neêrlands onafhankelijkheid werd hersteld en geregeld, achtte de gemeente het tijdstip aangebroken, om zich van den opgedrongen last te ontheffen, en wendde zich deswege tot Koning Willem I, met het gevolg, dat er geene regtsvordering over eigendommen door het domein werd ingesteld. Op de aanhoudende vertoogen van de zijde van het domeinbestuur is echter in 1844 de gewenschte magtiging tot vervolging verkregen, en de gemeente Drunen herhaaldelijk tot betaling van bovengemelde uitkeeringen in regten betrokken geworden. Tweemaal verloor het domein een incident, op grond, dat de gemeente niet goed in het geding was gebragt.

»Thans hebben de pleidooijen over de hoofdzaak in eersten aanleg plaats gehad. De gemeente beroept zich op de titels van 1321 tot 1329, hierboven aangehaald en op verjaring. Het domein vraagt nietigverklaring van die titels, en beweert dat er geene verjaring plaats gehad heeft. Met gespannen nieuwsgierigheid wacht ieder de konklusiën van het openbaar ministerie af, die op den 19den Maart e. k. bepaald zijn, wijl niet alleen voor het dorp Drunen, maar ook voor gansch Noord-Brabant zóóveel van eene beslissing in deze afhangt, dat zij eene ware levenskwestie moet genoemd worden."

(*Arnh. Ct.*)

Wij lezen in een partikulier schrijven uit Madrid van 12 Febr.:

»Gisteren werd een zeer luisterrijk banket gegeven door den nederlandschen gezant, baron Sirtema de Grovestins, hetwelk met de tegenwoordigheid werd vereerd van den minister van Oorlog, maarschalk O'Donnell, den minister van Nijverheid en Publieke Werken, de gezanten van Frankrijk, Pruissen, Portugal, de Vereenigde Staten enz. en vele andere aanzienlijke staatslieden. De baron de Grovestins heeft bij deze gelegenheid, het woord rigtende tot den gedelegeerde van het comité der spaansche fondsenhouders, den heer Louis Drucker een feestdronk uitgebragt op de welvaart en den bloei van Neêrlands hoofdstad, die door de aanwezigen gulhartig werd beantwoord." (*A. Ct.*)

Men schrijft ons uit Curaçao:

»De benoemde gouverneur R. F. van Lansberge heeft in den loop van de maand December meer dan eens te vergeefs om een vaartuig ter afhaling van ZHEG. en gezin verzocht. De waarn. gouv. wendde steeds voor dat de cholera nog niet geheel te Venezuela verdwenen was, ofschoon al de ontvangene partikuliere brieven deze tijding niet alleen bevestigden, maar ook de publieke feesten voor de bevrijding van dien geesel mededeelden.

»In de zitting van den kol. raad in het laatst van December, gehouden op het herhaald verzoek van den heer van Lansberge om een oorlogsvaartuig, werd door een lid aan den waarn. gouverneur den raad gegeven om, daar de gouverneur van Lansberge zich in quarantaine wilde begeven en Zijn Hoog Ed. Gestr. uit vrees voor besmetting geen oorlogsvaartuig naar La-Guayra wilde zenden, een partikulier vaartuig daarvoor te huren. Dit verbitterde den waarnemenden gouverneur zoo zeer, dat hij in woede ontstoken tegen dat lid zeide: »Die den heer van Lansberge hier willen hebben, kunnen zelven een vaartuig zenden; [illegible]"

»Deze woorden openlijk verteld, gaven den handel aanleiding om de schoone, groote Nederl. schoener *Amicitia* op den 4 Januarij, van keurige spijzen en dranken voorzien, naar La-Guayra te zenden, met bevel aan den gezagvoerder om zich ter dispositie van den heer van Lansberge te stellen.

»Volgens brieven op den 26sten Januarij met de pakket ontvangen, heeft de gouverneur van Lansberge het aanbod van den handel in dank aangenomen, en zou den 19den dier maand de reis over St. Thomas hebben aangenomen.

(*N. R. Ct.*)

Bij den minister van Finantiën is ontvangen een coup. groot *f* 1.23½ door een onbekende, onder het postmerk 's Gravenhage, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

De kommissie voor de verloting van het album, ten voordeele van het standbeeld van *Laurens Koster*, heeft ter algemeene kennis gebragt, dat gemelde verloting ten overstaan van den notaris C. J. van de Watering ten huize van den heer M. Nijhoff Lange Raamstraat te 's Hage, zal plaats hebben op Vrijdag 22 Feb. 1856, des voormiddags ten 10 ure. Eenige weinige loten zijn nog bij de leden der kommissie verkrijgbaar.

ROTTERDAM, 20 Febr. Gisteren avond is alhier in het koffijhuis de Landbouw eene talrijke vergadering gehouden van verschillende leveranciers voor zeevarenden. Deze achten zich zeer bezwaard met art. 23 van het ontwerp van wet nopens de huishouding en tucht op de koopvaardijschepen. Er is besloten een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan te bieden, hetwelk hunne bezwaren zal inhouden, en op verschillende gronden het onwettige, ondoelmatige en onbillijke der bepalingen van dat art. trachten aan te toonen. Met eenige kennis van de wijze waarop de zeevarende betaalt, is genoemd art. van overwegend belang en een aandachtige beschouwing wel waardig. (*H*).

— Eergisteren is door den heer waterschout te dezer stede, ten verzoeke van de justitie der vrije stad Bremen opgespoord en aangehouden, de persoon van Hermann Lüssen, die beschuldigd wordt van het in brand steken van het koopvaardijschip *Tony* terwijl het in de haven van Bremen lag, en aan het ontvreemden van het gedeelte der lading. Terzelfder zake zijn de kapitein en de stuurman van genoemd schip, welke reeds naar Engaland gevlugt waren, aldaar aangehouden en naar Bremen overgebragt. De alhier aangehoudene had

zich aangemonsterd, als timmerman op een schip, dat gereed was te vertrekken, en was dus bijna aan de handen der justitie ontsnapt.

GOES, 18 Febr. De werklieden aan den z. dijk van den Wilhelmina polder worden onder gunstige omstandigheden voortgezet, de afneming van den ouden dijk gaat voort doch niet verontrustend. Een paar ploegen ieder van 30 man, die gisteren het werken staakten, uithoofde van den Zondag, vernemen wij, dat bedankt zijn, toch waren nog een 140 tal werkzaam. *(G. C.)*

DELFT, 20 Februarij. Bij de herstemming op heden is tot lid van den Gemeenteraad gekozen de heer D. J. Storm Buijsing met 312 stemmen: de heer A. A. Kühler, (de kandidaat van Koning en Vaderland) bekwam 264 stemmen.

DEDEMSVAART, 20 Febr. Verleden Zondag zijn op nieuw een groot aantal menschen, men spreekt van meer dan 200, van hier naar Peel in Noord-Brabant vertrokken. Het vooruitzigt op groote verdiensten lokt hen derwaarts. Ten einde dit eenigzins te voorkomen en vreemden te lokken, hebben de verveeners alhier het daggeld aanzienlijk verhoogd en bepaald per dagwerk steekturf voor de gravers *f* 1.25, voor de omloopers *f* 1.00, voor de turvers *f* 1.20, en voor het in hoopen brengen *f* 1.00.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

MARSEILLE, 20 Febr. De Sané is hier aangekomen en heeft berigten aangebragt van Konstantinopel tot den 14den. Ali-Pacha bevindt zich aan boord en zal straks de reis naar Parijs voortzetten.

Er zijn stukken geschut ontscheept.

Ten gevolge der groote aanvoeren van granen waren de prijzen gedaald; dit was ook te Alexandrie het geval.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Februarij. De *Ganges* is te Marseille aangekomen met tijdingen uit Konstantinopel van 11 dezer. Ali Pacha zou den 12den aan boord gaan van het stoomfregat *Sané* dat heden nacht in de haven van Marseille verwacht wordt. Hij brengt het besluit des Sultans mede betreffende de hervorming in Turkije.

Het gerucht is verspreid, dat de Porte Moldavië en Wallachije afzonderlijk wenscht te laten voortbestaan, maar elk land onder het bestuur van een erfelijken vorst

Een engelsche maatschappij heeft aangeboden den spoorweg naar Belgrado aan te leggen.

Het engelsch-duitsche legioen is bestemd, om de Bachi-boesjoeks te Sinope in toom te houden

Van het wege het nederlandsche konsulaat wordt te Smyrna eene handels-school opgerigt, waarin onderscheidene oostersche talen onderwezen zullen worden.

Uit de Krim zijn tijdingen ontvangen van den 9den. Men heeft het fort Nikolaas den 4den in de lucht laten springen, waartoe men 50,000 pond buskruid gebruikt heeft. Zoowel de russische troepen als de geallieerde, zijn getuigen van deze verschrikkelijke ontploffing geweest.

De ijzeren poorten van de dokken van Sebastopol worden naar Frankrijk en Engeland vervoerd. Men is nu bezig om de gezonken linieschepen te vernielen.

Brieven uit Kertch melden, dat de troepen eene goede gezondheid genieten.

Te Kertch en Jenikalé was het ijs opgeruimd, ten gevolge waarvan de stoomschepen hunnen kruistogt weder hadden hervat.

— Hoe meer wij den dag van de opening der konferentiën naderen, des te meer neemt het vertrouwen op de herstelling des vredes in de officieele kringen, onder de leden der diplomatie en zelfs onder onze spekulanten toe. Lord Clarendon heeft na zijne audientie bij den Keizer verzekerd, dat deze beloofd heeft in de konferentiën in overeenstemming met Engeland te zullen handelen; maar de Keizer heeft juist dezelfde taal gevoerd tegen de overige gevolmagtigden. De baron von Brunnow en al de russische agenten, thans hier aanwezig, zijn steeds het voorwerp van beleefdheden. Zelfs gedurende den oorlog heeft de prinses de Lieven Parijs niet verlaten en zag nog bestendig gezelschap in haar fraai hôtel, *Rue St. Florentin* — waar Keizer Alexander in 1815 zijn intrek nam. — Maar de receptiën van de prinses waren van een meer intiemen aard en bepaalden zich tot een kleinen kring van personen. Sedert evenwel, eene toenadering tot Rusland voorbereid wordt; wordt de kring van personen, die zich in de salons der prinses laten zien, al grooter en grooter: de heeren de Morny, [illegible] c. a. ontmoeten elkander in deze salons, met den baron von Brunnow, met Guizot, Berryer, de Noailles, enz.

— Een brief uit Port-au-Prince, gedagteekend 20 Januarij, voorkomende in den franschen *Moniteur*, behelst eenige bijzonderheden, betreffende het lot van Soulouque na de overwinning der Dominikanen. Het was den Keizer gelukt omstreeks 3000 man om zich te verzamelen, waarmede hij naar San Jago de los Caballeros dacht te marcheren. Onder de hoofd-officieren, die de Keizer na zijn aftogt had laten fusilleren, behoorde ook de generaal Dessalines, zoon van den voormaligen Keizer van dien naam en broeder van het hoofd der gewapende politie van de hoofdstad.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Febr. Zaturdag jl. is aan admiraal sir Edmond Lyons een feestmaal aangeboden; bij die gelegenheid heeft den admiraal zijn aanstaand vertrek naar de Zwarte-Zee aangekondigd.

— Niets evenaart de hevigheid waarmede de *Morning Advertiser* tegen de Keizer en Koningen uitvaart, die het kongres uitmaken. Alles zegt dit blad, was omstreeks 14 Nov. reeds beraamd en Engeland kan beschouwd worden verraden en verkocht te zijn, zoowel binnen als buitenslands. Het artikel schijnt hoofdzakelijk tegen den franschen Keizer gerigt te zijn, op wien het blad bijzonder gebeten is, waarvan de volgende zinsneden als een staaltje kunnen dienen: »Louis Napoleon nam de voorwaarden aan. Van dat oogenblik af, zwoer hij onze alliantie af, ofschoon nog altijd gehechtheid aan Engeland voorgevende, en wierp zich in de armen van Oostenrijk en diens aanverwante kontinentale despoten. Het is dus slechts in naam, dat er op dit oogenblik een verbond tusschen Frankrijk en Engeland bestaat. Het zal nu te bezien staan, wat zijne trouwbreuk met Groot-Brittanië uitwerken zal op hem, die er zich aan schuldig maakte, enz."

— Lord Clarendon, de britsche minister van Buitenlandsche Zaken, ontving eenige dagen voor zijn vertrek naar Parijs eene memorie van de Kamer van koophandel van Manchester, waarin gezegd werd dat het Weener kongres in 1815 de belangen des handels grovelijk en schadelijk had veronachtzaamd, maar dat de parijsche konferentie eene schoone gelegenheid aanbood om dat verzuim te herstellen. De kamer verzocht alzoo den minister, om bij de vredes-onderhandelingen te Parijs bedacht te zijn op al hetgeen de belangen van den britschen handel bevorderen en de markt voor britsche produkten uitbreiden kon. De minister heeft geantwoord dat hij dezen wenk zorgvuldig in gedachtenis zou hebben.

— De londensche *Morning-Post* behelst in haar jongste Nommer weder een oorlogzuchtig artikel. »De verbonden mogendheden, zegt dit blad, hebben thans drie dingen te doen: duidelijke instruktiën aan hare gevolmagtigden te geven; geene afwijking dier instruktiën te gedoogen, de middelen tot voortzetting des oorlogs in ruime mate gereed te houden.

»De gevolmagtigden moeten bepaald weten, wat zij te doen hebben; zij moeten door hun gouvernement geruggesteund worden; en de toerustingen voor den oorlog te land en ter zee moeten voortgaan tot dat de laatste akte onderteekend en het laatste zegel geplaatst is. Dan hebben wij bewijs-gronden, die bij Rusland zwaar zullen wegen; zij zullen die mogendheid in ongerustheid houden, beletten dat zij overdreven toegevendheid of minder ernstig gestemd worde, en haar doen zien dat zij, een bloedigen oorlog gesticht hebbende, niet zoo fier en vrij de kampplaats kan verlaten als zij die intrad.

»Aangaande ons land lijdt het geen twijfel dat zulk een geest alle handelingen bezielt. Ons gouvernement is onderling eensgezind en wordt door alle partijen in het Parlement, gelijk door de publieke opinie, ondersteund. Als één man wil onze natie den vrede (?) maar een vrede die met haar eer, met haar aandeel in den gevoerden strijd, met de eer en de gesteldheid onzer bondgenooten, en eindelijk met Europa's belang strookt.

»Kunnen onze gevolmagtigden alzoo duidelijke en bepaalde instruktiën hebben en zeker zijn dat zij niet door hun gouvernement in den steek zullen gelaten worden, — zij mogen ook rekenen op de britsche wapenen, die niet achterblijven zullen zoodra het onmogelijk bevonden wordt vrede te maken.

»Nog maar zes weken en wij zullen de russische havens in de Oostzee weer kunnen sluiten, nieuwe krijgsbedrijven in de Zwarte en de Azowsche Zee beproeven, en gezamenlijk met onze bondgenooten onze legermagt in de Krim op 300,000 man brengen.

»Maar zullen wij ons dit jaar tot de blokkade bepalen? Dan zouden al onze kanonneerbooten, al onze nieuwe verdelgingstoestellen zonder doel gemaakt zijn. Neen! Rusland vleije zich niet met de gedachte, dat hetgeen wij voorgenomen hebben dit jaar in de Oostzee te verrigten niets meer zou zijn dan eene herhaling van de beide laatst-vorige jaren. Het bedenke wel; voor welke partij het mislukken der vredes-onderhandelingen de ergste gevolgen zou hebben. Zoo het niet gezind is om een nog bloediger strijd te voeren dan ooit gezien is, en om alle aanspraak op den roem van wijsheid, menschlievendheid en eergevoel te verliezen; dan zal het te goeder trouw met de verbondene mogendheden onderhandelen om op de reeds gelegde grondslagen tot herstel des vredes te geraken."

— Te Liverpool wordt eene nieuwe revue uitgegeven onder den titel van *Catholic Magazine*, dit tijdschrift wordt door zeer bekwame personen geschreven, en gaat uit van het liverpoolsche katholieke instituut.

» Het katholieke instituut wordt door twee priesters, onder goedkeuring van den Bisschop van Liverpool, bestuurd, en heeft ten doel, om eene geheel katholieke opvoeding aan kinderen van den middenstand te geven, die anders in de protestantsche scholen gevaar zouden loopen het geloof te verliezen. Daarenboven hebben de direkteuren van deze instelling letterkundige, wetenschappelijke en muzikale kringen gevormd, waar andere jonge lieden des avonds eene nuttige en aangename uitspanning vinden. Van tijd tot tijd worden koncerten, tooneelvoorstellingen, letterkundige bijeenkomsten enz. gegeven. Het eenig doel dezer inrigting is, de katholieke jeugd van Liverpool tot goede christenen te vormen en voor de talrijke gevaren dier groote stad te bewaren.

— Lord Palmerston ontving heden eene deputatie van den handel te Manchester, welke er op heeft aangedrongen, dat de regering de parlements-akte intrekke, betreffende de onderdrukking des braziliaanschen slavenhandels. De deputatie heeft o. a. aangevoerd, dat de braziliaansche Regering zelve in den laatsten tijd haren goeden wil zeer aan den dag gelegd heeft om den slavenhandel tegen te gaan, en dat het dus voor deze eene beleediging is, wanneer die akte langer voortduurt.

— De *Times* zegt, dat 's lands schuld het vorige jaar met 23 millioen vermeerderd is, en dat het niet waarschijnlijk is dat de vermeerdering gedurende het loopende jaar minder dan dit cijfer zal bedragen. Alle krijgstoerustingen toch worden met evenveel, zoo niet met meer kracht voortgezet dan ten vorigen jare op hetzelfde tijdstip, en de oorlogskosten doen zich nog lang gevoelen, nadat hare oorzaken hebben opgehouden te bestaan. Men kan dus met grond aannemen, dat de thans uitgeschrevene leening eene van 16 millioen, of van nog meer, noodig zal maken, voordat het einde der Parlements-zitting daar is; doch de regering heeft waarschijnlijk gerekend op het sluiten van den vrede, wanneer de termijn van de laatste storting daar is; zoodat, wanneer het leger in het Oosten op den terugweg naar het vaderland is, wanneer de zeelieden zullen ontslagen zijn en de konsols bijna pari zullen staan; de regering gemakkelijker dan thans de ontbrekende 16 millioen zal kunnen bekomen.

— De *Herald* bevat eene korrespondentie uit Washington, waarin gezegd wordt, dat het gerucht verspreid is, dat de fransche regering met betrekking tot zekere russische schepen, die bij het uitbreken van den oorlog in amerikaansche havens lagen en aan amerikaansche burgers verkocht werden, eene houding aangenomen heeft, die tot moeijelijkheden aanleiding zal geven, indien de prezident in deze quæstie niet toegeeft. Eene lijst dier schepen is aan den amerikaanschen gezant te Parijs, den heer Mason, medegedeeld, en tevens is het besluit der engelsche en fransche regeringen te kennen gegeven, dat zij in eventueele gevallen die schepen als goeden prijs zouden aanmerken. De heer Mason moet te dier zake niet zonder bezorgdheid zijn. De daarover gevoerde korrespondentie zal waarschijnlijk binnen eenige dagen aan het kongres overgelegd worden.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 20 Febr. Graaf Orloff heeft gisteren op het paleis het middagmaal gebruikt en is heden morgen ten 7 ure vertrokken.

— Een depêche uit Hamburg meldde, dat het hanoversche ministerie in staat van ontbinding was, zonder andere redenen aan te geven dan het weder in werking stellen der konstitutiën van 1840, hetgeen weinig licht in de zaak geeft, daar de ministers zelven de Staatsregeling van 1840 weder ingevoerd hebben. De *Neue Pr. Zeitung* meldt nu eveneens, dat verscheiden hanoversche ministers hun demissie aangeboden hebben, doch zonder eenige redenen waarom bij te voegen. De *Börsenhalle* van Hamburg berigt alleen, dat door de heeren Borries en Diemer hun ontslag gevraagd is, doch zwijgt evenzeer omtrent de redenen, die daartoe geleid hebben.

STADSNIEUWS.

In de 228ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 14e trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 19399 *f* 50,000, N°. 1174 *f* 1000. — 15e Trekking: N°. 15639 en 19123 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 Februarij.

BEVALLEN (18 Febr.): H. P. Zweers, geb. van Solt, Z. — H. E. Viervant, geb van de Wall, D. — A. E. Adrian, geb. Schoon, Z. — (19 Febr.): M. C. van Coppenrath, geb. Roling, Z.

OVERLEDEN (15 Febr.): J. J. van Bosse, geb. Reynvaan, 42 j. — (16 Febr.): W. M. la Verge, geb. Jolles, 54 j. — J. C. Bakker, 5 m.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 55½. Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 95⅞. Spanje 1—3 pc. 23⅛. Binnenl. 3 pc. 38¼; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metall. 5 pc. 80[illegible] 5 pc. 82.

PARIJS, 20 Febr. Fransche 4½ pc. 96.—; 3 pc. 73.30; 3 pc. Spanje 38; id. 1¼ pc. 23½; 5 pc. Met. —; Rom. Leen 88½.

MADRID, 18 Febr. 3 pc. Schuld 38; id. 1¼ pc. 23.75.

LONDEN, 20 Febr. Consols $90\frac{3}{4}$, 3 pc. Spanje buitenl. $42\frac{1}{2}$; $1\frac{1}{2}$ pc. dito $23\frac{1}{2}$; Comité-Bewijzen $4\frac{3}{4}$; Passive $6\frac{1}{4}$. 5 pc. Rusl. 104; $4\frac{1}{2}$ pc. dito 92; 4 pc. Holl. 95; $2\frac{1}{2}$ pc. id. 64; 5 pc. Sardinië 89; Brazilië $101\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru $79\frac{1}{2}$; Gren. uitg. $6\frac{3}{4}$; id. werk. 20; 3 pc. Mexiko $20\frac{1}{4}$; Turkije —; 4 pc. Portugal $43\frac{1}{2}$; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 20 Febr. Met. 5 pc. $83\frac{3}{4}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. 73; Bank-Aktien 1032; Wissel op Londen 10.13; Amst. ——; Parijs $121\frac{1}{2}$; Goud $9\frac{1}{2}$; Zilver $5\frac{1}{2}$; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 20 Febr. $3\frac{1}{2}$ pc. Pr. Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland —; id. 5 pc. $103\frac{1}{2}$.

HAMBURG, 20 Febr. Spanje $1\frac{1}{2}$ pc. $35\frac{3}{8}$; id. 3 pc. $22\frac{1}{2}$; Rusl. 5 pc. $98\frac{1}{2}$; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië $85\frac{1}{2}$; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 20 Febr. 5 pc. Met. $80\frac{1}{4}$; 1 pc. Spanje binnenl. $23\frac{7}{8}$; id. 3 pc. 38; Wissel op Londen 3/m. $139\frac{3}{4}$; Parijs 94; Weenen $115\frac{1}{2}$; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	pCt.	19 FEBR. $4\frac{1}{2}$ u. gebl.	20 FEBR. $4\frac{1}{2}$ u.	a		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.		$63\frac{3}{8}$	$63\frac{5}{16}$	a	$63\frac{3}{8}$	$63\frac{5}{16}$
Dito Dito	3	$75\frac{1}{4}$	$75\frac{5}{16}$			
Dito Dito	4	93	93		$93\frac{1}{16}$	$93\frac{1}{16}$
O. I. Leening 1844	4					
Amortisatie	$3\frac{1}{2}$		$90\frac{5}{8}$			
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$					
Aand. Arnh. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$					
Dito Hollandsche dito						
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$					
Maatschappij van Weld.	4					
Aand. Ned. Bank.						
België, Certifikaten	$2\frac{1}{2}$					
Dito *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$	$51\frac{7}{8}$	$51\frac{5}{8}$			
Frankrijk, Obligatiën	3					
Spanje, Onbep. Stukken	$1\frac{1}{4}$	$23\frac{3}{4}$	$23\frac{5}{8}$		$23\frac{3}{4}$	$23\frac{5}{8}$
Nieuwe	3		$42\frac{3}{4}$			
Binnenlandsche	3	38	$37\frac{7}{8}$		$37\frac{15}{16}$	$37\frac{7}{8}$
Cert. Coup. Sp. Com.		$4\frac{15}{16}$	$4\frac{15}{16}$		$4\frac{3}{4}$	
Amortisable Schuld		$6\frac{9}{16}$	$6\frac{1}{4}$			
Portugal, te Londen	3	$43\frac{5}{8}$	$43\frac{7}{8}$		$43\frac{3}{4}$	$43\frac{1}{2}$
Dito Uitgestelde						
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	$101\frac{5}{8}$	$101\frac{5}{8}$		$101\frac{3}{4}$	
Dito A°. 1828—1829	5	$101\frac{1}{4}$	$101\frac{1}{4}$			
Negot. 1831 en 1833	5	$88\frac{1}{2}$	88		$88\frac{1}{8}$	
Nieuwe Engelsche	$4\frac{1}{2}$	$92\frac{1}{4}$				
Negot. 1840	4	$81\frac{1}{2}$	$81\frac{1}{4}$		$81\frac{1}{2}$	
Dito *Stieglitz*	4	81	$80\frac{3}{4}$		$81\frac{1}{16}$	$80\frac{7}{8}$
Dito Nieuwe	4					
Certifikaten te Hamburg	5		$88\frac{1}{4}$			
Inschr. op 't Grootboek	6	$61\frac{7}{8}$	$61\frac{7}{8}$			
Dito Certifikaten	6	63				
Polen, Obligatiën	4	$76\frac{1}{4}$	76			
Aandeelen 1835		150				
Oostenrijk, Metalliek	5	$76\frac{15}{16}$	$76\frac{1}{2}$		$76\frac{5}{8}$	
Dito Nationale	5	$78\frac{1}{2}$	$77\frac{15}{16}$		$78\frac{5}{16}$	78
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{9}{16}$	$39\frac{5}{8}$		$39\frac{1}{2}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{9}{16}$	$39\frac{5}{8}$		$39\frac{1}{2}$	
Dito Nieuwe	5	$82\frac{7}{8}$	$82\frac{1}{2}$		$82\frac{5}{8}$	
Dito 1854	5	$82\frac{7}{8}$	$82\frac{1}{2}$		$82\frac{5}{8}$	
Weener Bank	5	$79\frac{3}{4}$	$79\frac{1}{2}$			
Dito	4		$63\frac{3}{4}$			
Aand. met Loting fl. 250	f					
Nieuwe dito 1854			815			
Pruiss. Aand. 1854	$3\frac{1}{2}$					
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			$1\frac{3}{8}$		$1\frac{11}{16}$	
Dito Orig.			$1\frac{1}{8}$		$1\frac{5}{16}$	
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5					
Sardinië, te Londen	5					
Denemarken, dito	3					
Louisiana, te Londen	5					
Brazilië	5	$98\frac{1}{4}$				
Dito 1843	5					
Mexiko, te Londen £ 100	3	$20\frac{1}{8}$	$20\frac{1}{16}$		$20\frac{1}{8}$	$20\frac{1}{16}$
Dito Onbepaalde	3	20	20			
Peru	$4\frac{1}{2}$	77	$76\frac{7}{8}$		77	
Granada, dito à £ 100	$2\frac{1}{2}$	$19\frac{5}{16}$	$19\frac{5}{16}$			
Dito Uitgestelde		7				
Ecuador		$3\frac{9}{16}$	$3\frac{9}{16}$			
Venezuela, te Londen	$4\frac{1}{2}$	$26\frac{3}{4}$	$26\frac{7}{8}$			
Dito Uitgestelde	$1\frac{1}{2}$					
Grieken, Bl. à £ 100.	5		$5\frac{1}{2}$		$5\frac{9}{16}$	

N. 5 pCt. Stieglitz $89\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; O. 5 pCt. id. $88\frac{1}{4}$; Ecuador onb. $3\frac{9}{16}$; Coupon Ecuador $47\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Grieken onb. $5\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$; Credit A. f 180, 182; Fr. O. Sp. Hope 134; Thes. $102\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$.

De markt verkeerde op nieuw in eene flaauwe stemming, en werden zoo wel de binnen- als buitenlandsche fondsen tot verlaagde koers afgegeven.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie $4\frac{1}{2}$ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f $56\frac{1}{4}$	Livorno	2/m	f 39
»	zigt	» $55\frac{1}{2}$	Napels	»	» 87
Londen	2/m.	» $55\frac{3}{4}$	Petersburg	»	» 1.78
»	zigt	» $55\frac{7}{8}$	Weenen	6 w.	» $33\frac{1}{4}$
Madrid	3/m.	» 241	Augsburg	»	» $33\frac{1}{2}$
Cadix	»	» 241	Frankfort	»	» $98\frac{1}{2}$
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» $34\frac{11}{16}$
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» $3518\frac{1}{4}$
Lissabon	»	» $41\frac{1}{2}$	Londen	2/m.	» 11,75
Porto	»	» $41\frac{1}{2}$	»	zigt	» $11,87\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	» $45\frac{5}{8}$	Rotterdam	»	$\frac{1}{8}$

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 20 Februarij.

GRAANMARKT. —

Tarwe in een doen: 129 ℔ witb. Poolsche f 625; 126 ℔ dito dito f 605; 129 ℔ n. Geldersche f 455; 130 ℔ dito f 450 op levering.

Rogge zonder handel.

Garst iets hooger, 111 ℔ Deensche f 230; 98 ℔ n. Vriessche Winter f 200.

Haver ruim prijshoudend: 70 ℔ Voer f 108.

Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie in April ek. 98; Sept. en Oct. 74; Nov. $74\frac{1}{2}$ £. *Raapolie* op 6/w. f $51\frac{1}{4}$; Vliegend f 50; 1°. Mei ek. f 48, $\frac{1}{4}$; Sept. f 41; Oct., Nov. en Dec. f $40\frac{3}{4}$, 41. *Lijnolie* op 6/w. f $37\frac{1}{2}$; Vliegend f $36\frac{1}{4}$. 1°. Maart, April en Mei f 36, *Hennepolie* op 6/w. f $46\frac{1}{2}$; Vliegend f 45.

ROTTERDAM, 19 Febr. Tarwe. 160/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche f 500, 510, 515, f 520 naar kwaliteit; 161/2 ℔ Bovenlandsche Ris f 470, 480; 158/2 ℔ dito f 448. — Lijnzaad. 109/110 ℔ Egyptisch f 375.

SCHIEDAM, 20 Febr. Gerst. 131/2 ℔ Engelsche f 241 6/w. — Moutwijn f 20; Jenever f 25,50; Amst. Proef f 26,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 19 Febr. *Graanmarkt* stil en eerder flaauwer. Zeeuwsche blanke Tarwe voor Export met f $18\frac{1}{2}$ betaald. Amerik. Rogge in loco f $12\frac{3}{8}$. Amerik. Meel frs. 47 a 50 per vaatje: Zeeuwsche Winter Gerst f $8\frac{3}{8}$.

Koffij vast. Gisteren zijn 900 balen afgedaan.

Voorts zijn nog verkocht 70 balen Jamaica *Pement*, 40 v. *Tapioca*, 10 fusten Malaga *Olijf-Olie*.

LONDEN, 18 Febr. *Graanmarkt.* De weinige Engelsche Tarwe die aangevoerd werd, ging voor de drooge kwaliteiten grif af tot eene prijsverhooging van 1 a 2 s. per quarter. Van Vreemde Tarwe en Meel was veel ter markt, prijzen onveranderd. Haver met veel handel 6 d. a 1 s. hooger. In Gerst tot vorige prijzen veel gedaan.

Lijn- en *Raapzaad* veel aangeboden, doch slechts bij kleine partijtjes met koopers.

Koffij. Plantation Ceylon tot volle prijzen grif afgaande. Native Ceylon met weinig kooplust.

Suiker. Zoo *Ruw* als *Geraffineerd* onveranderd. Alleen Crushed geniet meer vraag voor Export.

Hop. Met goeden handel en gesouteneerd.

Talk flaauw, weinig gevraagd. St. Petersburg in loco 60 s.; op Febr en Maart 60 a 59 s.; op Maart en April 55 s. 6 d. a 55 s. — Voorraad 28000 vaten tegen 37160 in 1855.

NEW-YORK, 6 Febr. *Katoen* vast en hooger gestemd. *Granen* en *Meel* stil en lager. — *Provisiën* slap. — *Wissel* op Londen vast op $8\frac{1}{4}$ a $8\frac{1}{2}$ % premie. — *Vrachten* gematigd.

HAVANA, 28 Jan. *Suiker* zonder omgang op de berigten per *Arabica*.

ANTWERPEN, 20 Febr. *Graanmarkt* stil zonder eenige handel. Inl. Rogge is a f 11 te koop. Amerik. Rogge disponibel, a f 12 aangeboden zonder koopers te vinden. *Klaverzaad* gevraagd: deze week c. 400 balen roode voor Export gedaan. Van *Fruit* zijn verkocht 400 kn. Citroenen en 2150 kn. Oranje appelen van Serillen aangebragt per *Levenier's*

LONDEN, 19 Febr. *Suiker.* De stemming is eindelijk iets verbeterd en werd er veel voor export gekocht; ook op speculatie werd er wat omgezet en is Mauritius 1 s. en West-Indische 6 d. vooruitgegaan. Voorraad 56609 Ton tegen 59485 Ton in 1855. Afgeleverd voor consumptie en Export 2614 Ton tegen 4097 ton in 1855.

Geraffineerd met veel handel in Engl., bruine lompen 48 s.

Koffij. Plantatim Ceylon weinig gevraagd en een klein partijtje in Veiling eerder lager verkocht; Native 50 a 52 s., doch daartoe weinig gedaan.

Thee. Gemeen Congo meer gewild op $8\frac{3}{4}$ a 9 d.

Rijst. Veel omgezet in O. I. soort; de markt sluit vaster, hoewel de voorraad 17400 balen tegen 5800 in 1855 bedraagt.

Cochinille 1 d. hooger; van de 135 cer. is in veiling slechts 1/3 opgehouden. *Indigo* 52 kw. opgeh. op 858 aangeboden. De vraag was niet zoo geanimeerd als vroeger, doch prijzen onveranderd en mooije partijen goed betaald.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 20 Febr. Marthinussen, Aurora, Kjerteminde.

UITGEZEILD:

TEXEL, 20 Febr. Dijker, Henriette Geertruida, Havana. Gnodde, de Jonge Walrave, Palermo.

HELVOET, 20 Febr. Koning, Carolina, Boston A.

Advertentiën.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAS, is van de pers gekomen:

DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDEN

DER

Roomsch Katholieke Kerk,

Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste der Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch, van

JOZEF ANTONY,

Hoogleeraar te Munster,

door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Noordwijk.

Tweede herziene druk.

Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen 2den druk van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 cents lager gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat door vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, meer algemeen te verspreiden.

NEDERLANDSCHE RHIJN-SPOORWEG.

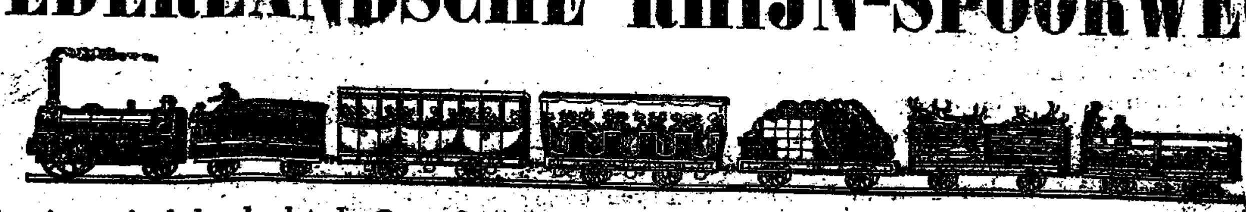

De Directie maakt bekend, dat de **Opening** van den **Spoorweg** naar **Emmerik**, op den 15den dezer voor het publiek geopend is.

De uren van vertrek zijn als volgt bepaald:

	PERSONEN-TREINEN. 1e	2e	3e	Goederen-Trein.
Van AMSTERDAM naar UTRECHT, ARNHEM en EMMERIK	's morg.	's nam.	's av.	's nam.
Van Amsterdam.	7.45	12.15	6.—	1.—
» Utrecht.	8.50	1.20	7.05	3.—
» Arnhem.	10.25	2.55	8.40	—
Aankomst Emmerik.	11.20	3.50	9.35	—
Stationstijd	11.26	3.56	9.41	—
Van AMSTERDAM naar UTRECHT en ROTTERDAM.	's morg.	's nam.	's av.	's nam.
Van Amsterdam.	7.45	12.15	6.—	1.—
» Utrecht.	9.—	1.30	7.15	3.—
» Gouda	9.47	2.17	8.02	—
Aankomst Rotterdam	10.20	2.50	8.35	5.—
Van EMMERIK naar ARNHEM, UTRECHT en ROTTERDAM.	's morg.	voorm.	's nam.	's midd.
Van Emmerik.	6.—	10.25	4.10	—
Stationstijd.	6.06	10.31	4,16	—
» Arnhem.	7.25	11.50	5.35	12.—
» Utrecht.	9.—	1.30	7.15	3.—
» Gouda	9.47	2.17	8.02	—
Aankomst Rotterdam	10.20	2.50	8.35	5.

	PERSONEN-TREINEN. 1e	2e	3e	Goederen-Trein.
Van EMMERIK naar ARNHEM, UTRECHT en AMSTERDAM.	's morg.	voorm.	's nam.	's midd.
Van Emmerik	6.—	10.25	4.10	—
Stationstijd.	6.06	10.31	4.16	—
» Arnhem.	7.25	11.50	5.35	12.—
» Utrecht.	8.55	1.25	7.10	3.—
Aankomst Rotterdam	9.55	2.25	8.10	4.30
Van ROTTERDAM naar UTRECHT en AMSTERDAM.	's morg.	voorm.	's nam.	's midd.
Van Rotterdam	7.20	11.50	5.35	12.—
» Gouda	7.53	12.23	6.08	—
» Utrecht.	8.55	1.25	7.10	3.—
Aankomst Amsterdam	9.55	2.25	8.10	4.30
Van ROTTERDAM naar UTRECHT, ARNHEM en EMMERIK.	's morg.	voorm.	's nam.	's midd.
Van Rotterdam	7.20	11.50	5.35	12.—
» Gouda	7.53	12.23	6.08	—
» Utrecht.	8.50	1.20	7.05	3.—
» Arnhem.	10.25	2.55	8,40	—
Aankomst Emmerik.	11.20	3.50	9.35	—
Stationstijd	11.26	3.56	9.41	—

De aanvang van het **Goederen-Vervoer** tusschen **Arnhem** en **Emmerik** zal nader aangekondigd worden. Met de **Goederen-Treinen**, worden op alle Stations, **Passagiers** voor de 3de Klasse opgenomen. **De Uren van Vertrek** voor de Tusschen-Stations zijn in de Aanplakbilletten nader omschreven.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.